

[Erik A. Jensen.]

der ligger gemt i lovforslaget. Datoen den 1. april må da også afhænge af alle de løsninger, som presser på. Sammenfattende kan man vel sige, at man må vide, hvad den helhedsløsning, der tales så meget om, indebærer, før man kan sætte sig fast på en dato. Netop denne helhedsløsning indebærer måske en tanke om at dreje omsskruen en omgang, og hvad gør vi så med lønmodtagerne, når de ikke får dækning for bare denne del af de indirekte skatter? Vi nærer i alle tilfælde i mit parti overordentlig stor skepsis over for dette forslag, og vi vil i udvalget forbeholde os tid til at se på forslaget.

Jeg skal så til allersidst resumere vore betænkeligheder og de ændringer, der må til, for at mit parti finder, at der efter dette lovforslag kommer et pristal, som lønmodtagerne kan være tjent med. For det første må der skabes et pristal, som er fri for mistanke om, at der kan manipuleres med priser og deres beregning. For det andet må der stilles krav gennem dette pristal til større og retfærdig dækning for den skete varefordyrelse. For det tredje må der fortsat udregnes et pristal med skatter og afgifter, for at der kan drages sammenligning med det nye pristal, så vi kan se forringelserne. For det fjerde må der være sikkerhed for, at ikke omsen får en drejning opad kort efter at pristallet skulle være medtaget, og for det femte må der åbnes adgang for hyppigere lønforhandlinger og kortere overenskomster.

Det er sikkert ingen nyhed, at mit parti ikke er tilhænger af oms og anden varefordyrelse ad kunstig vej. Vi er heller ikke tilhængere af stigende takster og andre fordyrende foranstaltninger. Alt dette skal oplyses og undersøges, før mit parti kan tage stilling til lovforslaget. Vi vil ikke være med til at forringe forholdene for lønmodtagerne, heller ikke i kraft af en omsaftale.

Rimstad: Det af den højtærede økonomiminister her fremsatte lovforslag er efter vor opfattelse et fornuftigt lovforslag, som vi kan tilslutte os. Det er, som også omhyggeligt anført både i forslagens bemærkninger og i økonomiministerens fremsættelsestale, et led i sidste forårs forlig og hører altså til mellem dette mørke kapitels lysere sider.

Naturligvis er forslaget affødt af forliget om omsætningsafgiften, og for overhovedet at få nogen betydning, skal det efterfølges af en række lovændringer, som loves os snarest; lad os håbe, at de ikke blot kommer snarest, men også snart, for nødvendigheden af at holde skatter og afgifter uden for pristallet er stor, så stor, at omsætningsafgiften jo ansukes som helt urimelig i store kredse af befolkningen, så længe denne nødvendighed ikke er realiseret.

Det må i øvrigt beklages, at man af tekniske grunde, som det udtrykkes, ikke kan holde beskatninger, som falder på transport, emballage, ejendomsværdier o. s. v., uden for pristalsberegningen. Kan dette virkelig være rigtigt? Man bør dog vist opfordre den højtærede økonomiminister til endnu en gang at se på dette spørgsmål, for det ligger jo sådan, at det statistiske departement med de pristalsberegninger, det gennemfører i dag, i stor udstrækning arbejder med gennemsnitstal, gennemsnitsværdier, og noget sådant burde vel også kunne gøres i dette tilfælde. Det ville antagelig bringe departementet ud over de tekniske vanskeligheder, som forhindrer, at det helt rigtige billede kommer frem her.

Vi kan altså støtte dette lovforslag, der er et fremskridt, som vi i den givne situation finder rigtigt og påkrævet.

Holger Eriksen: Jeg skal kun beskæftige mig med et eneste punkt i lovforslaget, til gengæld det vigtigste, nemlig det, der vedrører, at skatterne, også de indirekte, skal udgå af pristallet, og jeg skal straks erklære, at det er en bestemmelse, jeg ikke kan tiltræde.

Spørgsmålet har været rejst adskillige gange før, og i 1958 blev der som allerede anført nedsat et udvalg til at undersøge det nærmere. Et underudvalg inden for dette udvalg afgav senere en beretning, hvori man gik ind for, at de direkte skatter skulle holdes uden for pristallet, men derimod ikke de indirekte. Når man ikke ville holde de indirekte skatter udenfor, skyldtes det bl. a. en vis tvivl om, hvorvidt man var i stand til at fastslå disse afgifters vægt for pristalsfamilien. Man skriver bl. a., at det kan lade sig gøre, hvor der skal betales en bestemt afgift pr. mængdeenhed, og hvor afgiften erlægges med en procentdel af